

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 7321173; fakss: 7321049)

Rīgā, 2006.gada 26.jūnijā

Lēmums Nr.2-n

Par ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

SIA “Trulstorp”, reģistrācijas Nr.40003696733, Vīlandes iela 3, Rīga, LV-1011.

Paredzētās darbības nosaukums:

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes apmežošana.

Paredzētās darbības iespējamā norises vieta (adrese):

Zemes īpašums “Dižkārkli” (kadastra Nr.56460020028, Atašienes pagasts, Jēkabpils rajons.

Izvērtētā dokumentācija:

Valsts vides dienesta (VVD) Daugavpils reģionālās vides pārvaldes 2006.gada 5.jūnija sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.2.5.-5./2154 un tam pievienotie materiāli, tai skaitā SIA “Trulstorp” iesniegums ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai, Atašienes pagasta padomes 2004.gada 30.decembra padomes sēdes lēmums, Limnoloģijas institūta profesora A.Škutes 2005.gada 17.februāra atzinums, Zemesgrāmatu apliecība un Zemes robežu plāns, Teiču dabas rezervāta administrācijas 2006.gada 8.maija atzinums.

Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes viedoklis:

Paredzētās darbības veikšana iespējams var izraisīt nākotnē negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamo sugu – mazais ērglis */Aquila pomarina/*, tas ir nenodrošinās apstākļus, kas labvēlīgi ietekmē sugu un veicina optimālu tās populācijas izplatību un īpatņu skaitu populācijā.

Faktu konstatācija un analīze:

- Saskaņā ar SIA “Trulstorp” iesniegumā ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai ietvertu informāciju paredzētā darbība ir lauksaimniecībā izmantojamo zemju apmežošana zemes īpašumā “Dižkārkli” (kadastra Nr.56460020028, Jēkabpils rajona Atašienes pagastā. Paredzētā darbība ietver augsnes sagatavošanu (aršanu joslās), stādīšanu un jaunaudžu kopšanu. Stādīšanu un jaunaudžu kopšanu paredzēts veikt izmantojot roku darbu. Stādīt plānots Latvijā sertificētus stādus – egli un bērzu 2500 stādu uz hektāru, priedi – 3000 stādu uz hektāru. Iesniegumā norādīts, ka paredzēts apmežot līdz 50ha gadā, kopējā apmežojamā platība - 125,6ha.
- Saskaņā ar sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējumā ietvertu informāciju sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums piemērots minētā zemes īpašuma 1.un 2.zemes gabala apmežošanai 87.1ha platībā. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes apmežošanai 3. un 4. zemes gabalā sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums nav piemērots.
- Saskaņā ar Zemes robežu plānā ietvertu eksplikāciju pirmā zemes gabala platība ir 48,3ha un tas sastāv no 41,1ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes, no tiem 31,4ha meliorēta lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 5,3ha meži, 1,2ha zeme zem ūdeņiem, 0,3ha zeme zem ēkām un pagalmiem, 0,4ha zeme zem ceļiem. Otrā zemes gabala platība ir 47,4ha un tas sastāv no 46,0ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes, no tās 45,3ha meliorēta lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 0,1ha meži, 1,0ha zeme zem ūdeņiem, 0,5ha zeme zem ceļiem.
- VVD Daugavpils reģionālā vides pārvalde konstatējusi, ka paredzētās darbības vietas atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju tīklā Natura 2000 ietvertā Teiču dabas rezervāta ārējā aizsargjoslā.
- Teiču dabas rezervāta ārējā aizsargjosla noteikta Teiču dabas rezervāta likuma 9.pantā, tās noteikšanas mērķis - mazināt saimniecisko un sociālo ietekmi uz rezervāta ekosistēmām. Tas ārējā robeža iet pa republikas nozīmes ceļiem, kas savieno Atašieni, Odzienu, Mētrienu, Krustiņus, Stalidzānus, Barkavu, Murmastieni, Stirnieni un Atašieni. Aizsargjoslas iekšējā robeža sakrīt ar rezervāta ārējo robežu. Teiču dabas rezervāta ārējā aizsargjoslā aizliegts medīt medņus, rubeņus un zosis, mainīt virszemes un pazemes ūdeņu hidroloģisko režīmu, bojāt vai iznīcināt ekoloģiski un estētiski nozīmīgus ainavas elementus, lietot toksiskas, mutagēnas ķīmiskās vielas un produktus.
- Teiču dabas rezervāts dibināts lielākā purvu masīva aizsardzībai Latvijā un tā teritorija veidota, lai aizsargātu raksturīgas purva ekosistēmas. Lielāko daļu rezervāta aizņem augstais purvs, bet sastopami arī zemie un pārejas purvi. Teiču dabas rezervāts ir cilvēku nepārveidots un no tā darbībām pasargāts mitro biotopu komplekss kas ir unikāla dzīves vide vairākām retām un apdraudētām augu un putnu, kā arī reliktām tauriņu sugām. Teritorija ir nozīmīga putnu aizsardzības vieta, tajā sastopamas gan Latvijā, gan Eiropā aizsargājamās augu sugas.
- Saskaņā ar likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43.panta (4) daļā noteikto paredzētajai darbībai vai plānošanas dokumentam (izņemot aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plānus un tajos paredzētās darbības), kas atsevišķi vai kopā ar citu paredzēto darbību vai plānošanas dokumentu var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), veic ietekmes uz vidi novērtējumu. Minētā likuma 43.panta (5)

daļā noteikts, ka paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot, ja tas negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem.

- Teiču dabas rezervāta 2006.gada 8.maija vēstulē Par atzinuma sniegšanu ietvertajā Atzinumā par SIA “Trulstorp” paredzēto darbību norādīts, ka saimniecības “Dižkārkli” 1.un 2. zemes gabali atrodas Teiču dabas rezervātā ligzdojošās īpaši aizsargājamās putnu sugas – mazā ērgļa ligzdas tuvumā. Atzinumā konstatēts, ka zemes gabali 1. un 2. pilnībā atrodas konkrētā mazā ērgļa pāra barošanās teritorijā un ka nozīmīgākais mazā ērgļa barošanās biotops ir ekstensīvi izmantotas lauksaimniecības zemes – pļavas un atmatas. Šajos biotopos mazie ērgļi pavada aptuveni 84% no kopējā medību laika. Teiču dabas rezervāta administrācija norāda, ka minēto zemes gabalu apmežošana nav vēlama un vispiemērotākais šo zemju apsaimniekošanas veids ir ikgadēja pļaušana, par ko ir iespējams saņemt platību maksājumus par lauksaimniecībā izmantojamo zemju apsaimniekošanu.
- Saskaņā ar 2000.gada 14.novembra MK noteikumu Nr.396 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” 1.pielikuma 2.daļas punktā 2.30. noteikto mazais ērglis ir iekļauts īpaši aizsargājamo sugu sarakstā.
- Saskaņā ar “Sugu un biotopu aizsardzības likuma” 11.pantā noteikto Īpaši aizsargājamo sugu un biotopu sarakstos tiek iekļautas apdraudētas, izzūdošas vai retas sugas un biotopi vai sugas, kuras apdzīvo specifiskus biotopus. Īpaši aizsargājamās sugas un biotopi atrodas īpašā valsts aizsardzībā. Minētā likuma 7.pantā noteikts, ka Sugas aizsardzības uzdevums ir nodrošināt apstākļus, kas labvēlīgi ietekmē sugu un veicina optimālu tās populāciju izplatību un īpatņu skaitu populācijās. Sugas aizsardzība tiek uzskatīta par labvēlīgu, ja tās populācijas dinamikas dati rāda, ka suga ilgstoši nodrošina savu eksistenci kā raksturīgā biotopa dzīvotspējīga sastāvdaļa, dabiskais izplatības areāls nesamazinās un nav paredzams, ka tas samazināsies tuvākajā nākotnē, dzīvotņu izmēri ir pietiekami lieli un, iespējams, tādi saglabāsies, lai ilgstoši nodrošinātu optimālu īpatņu skaitu populācijās. Saskaņā ar likuma 1.pantā noteikto - **dzīvotne** ir noteiktu specifisku abiotisku un biotisku faktoru kopums teritorijā, kurā suga eksistē ikvienā tās bioloģiskā cikla posmā.
- Atašienes pagasta padome 2004.gada 30.decembrī ir pieņēmusi lēmumu atļaut SIA “Trulstorf” transformēt 125,6ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes īpašumā “Dižkārkli” par meža zemi, saskaņā ar Atašienes pagasta teritoriālo plānojumu. Saskaņā ar Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas interneta mājas lapā ietvērto plānojumu datu bāzi, Atašienes pagastam nav spēkā esošs teritorijas plānojums.
- 2004.gada 20.jūlija MK noteikumu Nr.619 “Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas” 4.punktā noteikto zemes transformācija atļauta saskaņā ar spēkā esošu vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu vai detālplānojumu.
- Pamatojoties uz sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma rezultātiem, VVD Daugavpils reģionālā vides pārvalde 2006.gada 5.jūnija sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējumā Nr.2.5.-5./2154 konstatē, ka lauksaimniecībā izmantojamās zemes apmežošana zemes īpašuma “Dižkārkli” 1. un 2. zemes gabalā iespējams var izraisīt nākotnē negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamo sugu –

mazais ērglis */Aquila pomarina/*, tas ir nenodrošinās apstākļus, kas labvēlīgi ietekmē sugu un veicina optimālu tās populācijas izplatību un īpatņu skaitu populācijā.

- Ņemot vērā visu augstāk minēto, tai skaitā to, ka īpaši aizsargājamā putnu suga – mazais ērglis ir viena no dabas vērtībām, kādēļ izveidots Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju tīklā ietvertais Teiču dabas rezervāts un SIA “Trulstorp” paredzētās darbības īstenošana var atstāt negatīvu ietekmi uz to, saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹ pantu, birojs uzskata, ka nepieciešams komplekss paredzētās darbības – lauksaimniecībā izmantojamās zemes apmežošana 87.1ha platībā zemes īpašumā “Dižkārkli” (kadastra Nr.56460020028), Jēkabpils rajona Atašienes pagastā ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējums Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” noteiktajā kārtībā. Šāds izvērtējums ļaus veikt ierosinātās darbības ietekmju uz Natura 2000 teritorijas ekoloģiskajām funkcijām un integritāti izvērtējumu, atbilstoši tā izveidošanas un aizsardzības mērķiem, un izstrādāt iespējamo ietekmju novēršanas pasākumus.

Piemērotās tiesību normas:

„Administratīvā procesa likuma” 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 57.pants, 65.panta 3.daļa, 66., 67.pants, likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹, 11. un 14.pants, “Teiču dabas rezervāta likums”, likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”, “Sugu un biotopu aizsardzības likums”, 2004.gada 17.februāra Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punkts, 2004.gada 20.jūlija MK noteikumu Nr.619 “Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas” 4.punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Valsts vides dienesta (VVD) Daugavpils reģionālās vides pārvaldes 2006.gada 5.jūnija sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.2.5.-5./2154 un tam pievienotie materiāli, tai skaitā SIA “Trulstorp” iesniegums ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai, Atašienes pagasta padomes 2004.gada 30.decembra padomes sēdes lēmums, Limnoloģijas institūta profesora A.Škutes 2005.gada 17.februāra atzinums, Zemesgrāmatu apliecība un Zemes robežu plāns, Teiču dabas rezervāta administrācijas 2006.gada 8.maija atzinums, likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹, 11., 13.pants un 14.panta 1.daļa, iepriekš minētie fakti un piemērotās tiesību normas.

Lēmums:

Ņemot vērā visu iepriekšminēto Vides pārraudzības valsts birojs nolēma:

1. Ierosinātā darbība – lauksaimniecībā izmantojamo zemju apmežošana zemes īpašumā “Dižkārkli” (kadastra Nr.56460020028, Jēkabpils rajona Atašienes pagastā var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes

aizsargājamo dabas teritoriju tīklā Natura 2000 ietvertā Teiču dabas rezervāta ekoloģiskās funkcijas (īpaši aizsargājamās putnu sugas mazais ērglis aizsardzību);

2. Piemērot SIA "Trulstorp" ierosinātajai darbībai – lauksaimniecībā izmantojamo zemju apmežošana zemes īpašumā "Dižkārkli" (kadastra Nr.56460020028, Jēkabpils rajona Atašienes pagastā - ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējuma procedūru.

Šo Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu, saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 14.pantā noteikto, var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā viena mēneša laikā.

Direktors

J.Avotiņš